

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP.

XI. évfolyam.

FIUME, csütörtök 1914. június 25.

138. szám.

Megjelenik naponta a délutáni órákban.
Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229)
Fiume, Gradinata del Sasso Bianco 3, I. em.
Nyomda telefonszáma (lapzárta előtt) 400.

Felelős szerkesztő:
MURAI JENŐ.

Előfizetési ár helyben és vidéken:
Egész évre . . . . . 24 kor. | Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. | Egy óra . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára Fiumében 6 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 60 fillér

A hajóstársaságok szerződése

III. A MAGYAR KELETI

— 1914. évi XXI. törvények. —

(Szenteltetett 1914. április 27-én.)

Az osztalékok kifizetésére teljes összegben felhasználható tiszta jövedelemnek az előző bekezdés szerint 760.000 koronával megszabott határa a társaság mai 6 millió koronányi részvénytőkéjén alapszik. Ha a társaság ezer részvénytőkéjét a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter engedélyével és kizárólag a hazai forgalom érdekében történő új befektetések eszközzése céljából fel- emeli, a fentemlített és teljes mértékben oszthalékokra felhasználható 760.000 korona az új kibocsátású részvényekért tényleg teljesített befizetések összegének hat százalé- kával emelkedni fog.

A jelen §. első bekezdése szerint létesítendő és a társaság kizárólagos tulajdonát képező külön hajóépítési alap, melynek kamatai évről-évre ezen alap javára tőkésítendőek, első sorban a társasági szerződéses hajóállományuk gyorsabb felújítására rendeltetők. Az alap mikénti felhasználása te-

kintében, valamint arra nézve, hogy az új hajókkal mely hajók cseréltesse ki, a rendelkezés a kereskedelmiügyi m. kir. minisztert illeti meg, határozathozatal előtt azonban a társaság véleménynyilvánításra esetenként fel fog szólíttatni. A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter engedélyével ezen alap oly befektetésekre is felhasználható, amelyek már meglévő szerződéses hajóknak újabb felszerelésekkel való tökéletesítésére szolgálnak.

A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter jelen §. alapján csak oly típusú és teljesítő képességű hajók beszerzését fogja kivánni, amelyek a társaság szolgálatának teljesítésére rendelt hajók típusának és teljesítő képességének megfelelnek és a társasági forgalom igényeihez alkalmazkodnak.

Ha az alaphoz a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter engedélyével hajóbeszerzésekre, illetve hajófelszerelésekre kiadások eszközöltek, az ezen befektetésekre fordított összegek kamatai többé már nem az alap javára számíttatnak.

A kereskedelmiügyi m. kir. miniszter kijelenti, hogy a jelen §-ban fenntartott intézkedési jogával a szerződés utolsó két évében élni nem fog azonban az alapot megillető hányadok egy további új szerződésre való tekintettel jelen szerződés tartama alatt mindvégig hiánytalanul elszámolandók.

— Van egy dolog, amit nem szabad neki megmondanod — ismételte az anyja.

— De bizony mindent el fogok én mondani neki — szólt. De hát mi az? — siess!

Az anyja magához húzta őt kezénél fogva s aztán egy hajfonatát fogta meg, úgy hogy a leány fejére hajtotta a fejét.

— Sugnod kell? — kérdezte a leány. — Nem mondhatod meg hangosan?

De az anyja suttogott s a leány — nevetett.

— Nos, mordá — ez az, amit én legelső sorban meg fogok neki mondani.

— Megtiltom, hogy ezt megmondj neki — szólt az anyja egészen szigorúan s a leány nyugtalan lett.

— Mindenki mondja? — kérdezte.

— Mindenki.

— Hát te mondtad-e az atyámnak?

— Igen, mondtam neki!

— Nos, látod! — szólt a leány mosolyogva. Nem történt semmim.

— De igen — mordá az anyja. Ő tengerre ment.

— Nagynéném mondta a nagybátyámnak? — kérdezte a leány.

— Igen, ezt biztosan tudom.

— Miként vagy biztos ebben?

— Mert elszökött és feleségül vett egy leányt Afrika partján. A leány nem tudott beszélni a férfi nyelvén.

— Jó — szólt a leány, — nem fogom neki megmondani.

Igy az anyja elbocsátotta leánya haját s a leány visszaszaladt a kertbe. Sokáig kint állt ő a kertben, hová világos volt minden éj-

71. §.

A társaság — a szerint, amint ezt üzleti viszonyai megengedik — szerződéses hajóállományának gyorsabb felújítására az előző §-ban említett külön hajóépítési alaptól függetlenül saját hatáskörében is kiváló gondot fog fordítani.

72. §.

A társaság a működésének ellenőrzésére állandóan kirendelt miniszteri közegek díjazására összesen évi 11.000, azaz tizenegyezer koronát fog minden év július havának első felében a kereskedelmiügyi m. kir. miniszter által megjelölendő valamely állami pénztárba egyszerre és előre lefizetni.

73. §.

Amennyiben a forgalmi viszonyok vagy a hazai kereskedelmi érdekek alakulása következtében a szerződés szerű szolgálatnak egészben vagy részben leendő módosítása, vagy valamely fontosabbnak jelentkező járatberendezéssel való felcserélése szükségesnek mutatkoznék, a kereskedelmiügyi m. kir. miniszternek jogában áll a szerződéses szolgálatban változásokat eszközölni olyképen, hogy a változások fojytán elmarad a teljesítmények lefizetése a társaság egyetértésével megállapított megfelelő értékű új szolgálatok lépjenek életbe

74. §.

Az előirt járat teljesítmények teljes befejezésükig jelen szerződés rendelkezései

szaka s dalolt a fülemile. És oly boldog volt, hogy nemsokára egy este, mikor két fülemile énekelt s a hold ragyogott a viz tükörén, megfledkezett ígéreteről s elmondta azt az egyetlen megtiltott dolgot szerelmésének.

A kert abban a pillanatban sötét lett, a fülemilék abbahagyták dalukat s a leány csupán a férfi távozó lépéseit hallotta. Aztán eltakarta arcát hajával s bement anyjához, keservesen sirva.

— Megmondtad neki? — kérdezte az anyja, feltekintve a harisnyáról, melyet éppen kötögetett.

— Igen — zokogott a leány — megmondtam neki.

— Tudtam, hogy így lesz. Most vedd elő a rokkádat és láss dologhoz.

— De ez nagyon hangosan pereg — szólt a síró leány. Nem hallhatom meg, ha ő visszatér.

— Semmiképen nem hallhatod meg azt, — mondá az anyja, elmettszve egy fonalat — mert ő nem fog visszatérni.

A leány éveken át ült rokkája mellett. És eleinte éjjel-nappal siránkozott. De végül csak éjjel sirt s aztán egyáltalán nem

Abbazia Pension Hermitage
(Telef. 142.)

SÜDSTRAND, a Quitta-fürdő fölött.

— Legszébb fekvésű előkelő otthon! —

(Tiszteknék és orvosoknak kedvezmény.)
:: Kivánatra prospektus küldetik. ::

GRAND CAFE' BORSA

FIUME, Baccich palota

Ma és minden este

BONYHADI JÓNAS LACZI

hangversenyez.

alatt állanak. A szerződés lejártakor még be nem fejezett vagy pótlásra váró járatok szabályszerű teljesítéséről a társaság gondoskodni tartozik.

A járatok az illető gőzösöknek Fiuméba való rendes visszatérésével vétetnek befejezetteknek.

A szerződés utolsó évének utolsó három hónapjában az államsegély havi részletének csak egyik fele fog az illető hó végével a társaság javára folyóvá tétetni, a másik fele pedig csak akkor, mire a még függő és a szerződés lejártát követő időre is átnyúló járateljesítményeknek mikénti végrehajtása szabályszerű elbírálást nyert és csak any nyiban, a mennyiben ez netaláni levonások vagy bírságok céljaira igénybe nem vétett.

75. §.

A társaság hajójáratok berendezése és fentartása iránt mással szerződéses viszonyba csak akkor léphet, ha ehhez a kereskedelemügyi m. kir. miniszter engedélyét előzetesen elnyerte.

76. §.

A társaság jelen szerződését csak a m. kir. kormány előzetes engedélyével ruházhatja másra.

77. §.

Ha a társaság esődbe jut, a m. kir. kormánynak a jelen szerződésben a társaság irányában elvállalt összes kötelezettségei minden birói beavatkozás nélkül nyomban megszűnnek.

78. §.

A jelen szerződésből folyólag netalán felmerülő peres ügyekben a törvényes lépéseket a kereskedelemügyi m. kir. miniszter, mint felperes, az általa egyedül és szabadon választott sommás bíróságnál a sommás eljárás szabályai szerint indíthatja meg, míg ellenben azok a vitás kérdések, a melyekben a kereskedelemügyi m. kir. miniszter alperesként szerepelne, csak a budapesti m. kir. kinstári jogügyi igazgatóság székhelyén levő bíróságok előtt az ügy természetének megfelelő eljárás szerint döntendők el.

79. §.

Azon időpontig, a mikor a szerződés 2.

sírákozott többé. Ez több időt engedett neki rokkája mellől s ő a kertbe ment, hol egy férfit talált, ki azonnal mélyen megszerette őt. A leány csaknem oly gyorsan szerelmes lett belé s befutott ezt megmondani az anyjának.

— Ime — szólt az anya, egészen tréfásan, fölhívva a borsórol, melyet éppen tisztogatott. Gondoltam, hogy történni fog valami kellemes, mikor elég idős leszesz ahhoz, hogy azt megérdemeld. Nos, tartsd eszedben most már, hogy van egy dolog, amit nem szabad neki megmondanod.

— Eszemben fogom tartani — mondá a leány szomorúan. Micsém fogok szólni róla.

Aztán visszament a kertbe és ott beszélgettek sok-sok érdekes dologról, de arról, ámbar — elég különösen — a férfi kérdezősködött felőle, a leány egy hangot sem beszélt. Így ő tovább éldegélt a kertben s a hold egész idő alatt ragvogni látszott éppen úgy, mint azelőtt szokott s a fülemilék mind megtanulták a régi dalokat. És senkisé is örült úgy valaha, mint a férfi, aki nézte és hallgatta a leányt. Sőt ő távolabb látszott nézni s komolyabban hallgatni, mint a leány. De egy estén egyáltalán nem volt képes nézni és hallgatni. Csak a leány vállára tette a fejét és szólt:

— Fáradt vagyok s nehéz a szívem.

Aztán, mert úgy tűnt fel a leány előtt, mint egy nagyon kis fiú s a leány azt gondolta, hogy ez volna a módja egy kis fiú szívét felderíteni: felnyitotta ajkait s aztán elmondotta neki azt a dolgot, amit nem

§-ában előirt négy új hajó közül az utolsó hajó is szerződéses forgalomba állíttatni fog, a társaságnak a szerződés 43. §-ban megállapított államsegélyéből a még hiányzó hajók címén hajónkiut és havonkiut 6000, azaz hatezer korona levonásba fog hozatni.

Az ily levonások tartama alatt a szerződés 52. §-a akként fog kezeltetni, hogy a még építés alatt levő (át nem vett) hajók helyett ideiglenes szolgálatot teljesítő illető hajók után a járatok kiviteli részéért 2 K 20 f és a járatok behozatali részéért 1 K 10 f egységével számított részleges levonás egyáltalán nem alkalmazható, a járatok elmaradása folytán alkalmazandó levonás pedig ezen idő alatt a járatok kiviteli részéért 9 K 70 f helyett 7 K 50 f-rel és a járatok behozatali részéért 4 K 85 f helyett 3 K 75 f-rel fog tengeri mértföldenkint számíttatni.

80. §.

A társaságnak a jelen szerződés 43. §-ában megállapított államsegélye annak figyelembevételével számíttatott, hogy ezen segély a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról szóló 1909. évi VIII. törvények 17. §-ának 5. pontja értelmében a társaság adóköteles jövedelmének megállapításánál nem fog betudatni.

Ha a jelen szerződés érvényességének tartama alatt az előző bekezdésben jelzett rendelkezés egyes években érvényre nem jutna, a társaság az adózás tekintetében kivételes vagy kedvezményes eljárásra ily körülmények között sem számíthat, azonban azokra az évekre, amelyekre nézve az adóköteles jövedelemben szóbanlévő állami segélye is beszámíttatott, a társaság pótlólag 75.000, azaz hetvenötezer korona külön államsegélyt fog kapni, mely a társaság terhére kiszabott illető évi adók szabályszerű megfizetésének igazolása után egy összegben fog a társaság részére folyóvá tétetni.

Az előző bekezdésben megállapított 75 ezer koronányi külön segély szintén a társaság mai 6 millió koronányi részvénytőkájának alapulvételével számíttatott. Ha a társaság ezen részvénytőkáját a kereskedelemügyi m. kir. miniszter engedélyével és

kellett volna megmondani. A férfi felvette fejét a leány válláról s felült egyenesen és szilárdan.

— Valóban? — mondá. Az ugyan különös... Aztán előrántotta a zsebóráját.

— Csaknem elfelejtettem — mondá. Egy emberrel kell ma este találkoznom.

Majd nagy sietséggel eltávozott, fütyörészve — a leány pedig lehajtott fővel bement anyjához.

— Élment? — kérdezte az anya, feltekintve a lepelről, melyet éppen készített.

A leány mélyöbre hajította a fejét és nem beszélt.

— Megmondta neki?

— Igen, anyám.

— A fülemile abbahagyta énekét és a hold a felhő mögé rejtőzött?

— Igen, anyám.

— Akkor nem is fog visszajönni többé. Vedd újra elő rokkádát és láss a dologhoz. De, ha úgy tetszik, dolgozz lassan, mert dolgoznod kell majd egész életeden át.

A leány elővette rokkáját és dolgozni kezdett, nem gyorsan és nem is lassan, de nagy figyelmet fordítva a fonálára. Most jobban tudta azt kezelni, mert nem sírákozott többé s így a látása tisztább volt. S mikor már több éven át font, fonala idővel mind finomabb és finomabb lett, jött egy férfi, aki nagyon jól tudott bánni a fonalakkal. Ez a leány vállára tette fejét és ezt mondotta szeliden:

— Jöjj velem. Sok juhom és len-földem van s egész napon át fonhatsz.

Fölkelt a leány és vele ment, mert azt

kizárólag a hazai forgalom érdekében történő új befektetések eszközölése céljából fel-emeli, az előző bekezdésben megállapított külön segély ugyanannyi százalékkal emelkedik, mint a mennyi százalékkal ezen tőkefelemelés következtében a rendes osztalékok kifizetésére eredetileg 760.000 koronával számított összeg a jelen szerződés 70. §-ának második bekezdése szerint emelkedni fog.

81. §.

A jelen szerződésből folyó bélyeg- és illetékköltségeket a társaság viseli.

82. §.

Jelen szerződés, melynek szövege az 1914. évi XXIII. törvényekkel állapított meg, a társaságra nézve alapszabályszerű aláírása napjától, az államra nézve pedig azon naptól válik jogérvényessé, a melyen azt a kereskedelemügyi m. kir. miniszter aláírta.

83. §.

Jelen szerződés a kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumban őrzendő egy eredeti példányban állíttatik ki, a társaság részére hivatalos másolat fog kiadatni.

Mi e törvényeket s mindazt, a mi abban foglaltatik, összesen és egyenkint helyesnek, kedvesnek és elfogadottnak vallván, ezennel királyi hatalmunknál fogva helybenhagyjuk, megerősítjük és szentesítjük, s mind Magunk megtartjuk, mind más Híveink által megtartatjuk.

Kelt Bécsben, ezerkilencszáztizenmegyedik évi április hó huszonhetedik napján.
Ferenc József s. k. Gr. Tisza István s. k.
(P. H.)

—o—

APOLLO-SZINHÁZ.

Aia Aless. Volta 6. Igazgató Troppauer H.

Junis 15-től junius 30-ig.

Kezdeté pontosan este fél 9 órakor.

Nagy művész-esték a szerződöttetett elsőrangú attrakciók fellépte.

A bécsi Intim színház vendégjátéka.

Előadás után kabaré szabad bemenettel.

gondolta, hogy ezt kell tennie, ha meg akarja tartani a rokká fonalát.

S egy napon, mikor udvarában ült rokkája mellett, az anyja jött be botra támaszkodva és öregebbnek tűrvén fel, mint bármikor.

— A szemeim kápráznak — mondá. — A napfény az a te hajadon, vagy aranykorona?

— Arany — mondta az asszony.

— Tapintásom eserben hagy. Selyem az, ami rajtad van, vagy vászon, mely olyan lágy és sima?

— Selyem — mondta az asszony.

— A férjed adta neked ezeket?

Az asszony biccentett a fejével.

— Neked meg gazdagnak kell lenned!

Az asszony ismét bölintott.

Az anya a lánya föléhez tette ajkait és suttozta:

— Egész nap itthon ülsz?

— Egész nap — szólt a leány. És sóhajtott.

Az anya még közelebb tette ajkait.

— Nem, anyám, nem mondtam meg. De hát nem is tudok én neki mit sem mondani.

— Beszélj hangosabban — szólt az anya — Fülem rosszul hallanak.

De az asszony csak mosolygott rá és tovább pergette rokkáját. És a fonala mind lágyabb és mind finomabb lett...

Alice Brown.

—o—

Ujdonságok.

— **Az albán fejedelem sógora Fiumében.** Schönburg-Waldenburg Günther gróf, az albán fejedelem feleségének, Zsófiának a fivére, ma reggel Fiuméba érkezett és innen még ma tovább utazik Durazzóba.

— **Lipót Szalvátor Triesztben.** Lipót Szalvátor főherceg tegnap Pólából Triesztbe érkezett és nyomban a déli sark kutatására induló Österreich hajó fedélzetére ment.

— **Flottagyakorlatok az Adrián.** Triesztből jelentik, hogy Ferenc Ferdinánd trónörökös tegnap délelőtt odaérkezett és a Viribus Unitis fedélzetén kiment az Adriafengerre, hogy az ott tartott flottagyakorlatokon résztvegyen.

— **Evinger Antal a ravatalon.** Lobogó kandelláberék között, virágokkal borított ravatalon fekszik Evinger Antal. A Mercato Coperto tér 2-ik számú házában egymást érik a látogatók, akik meleg szavakban fejezik ki részvételmüket a gyászba borult özvegynek. Az elhunyt főigazgató arcvonásai egyáltalán nem változtak, nyugodt alvóhoz hasonlít. Temetése ma délután 5 órakor lesz. Ezen meg fog jelenni Wickenburg István gróf kormányzó, a kormányzó-ság, az összes állami hivatalok és a város tisztikara. Délig a következő koszorukat küldték el: A kir. kormányzó-ság tisztikara — Evinger Antalnak, Dr. Hajnal és családja — utolsó üdvözet, Laura — felejtetetlen Tóninak.

Wickenburg István gróf kormányzó és nejének pompás babékoszoruját 1 órakor helyezték el a ravatalon.

— **A városi állandó bizottság ülése.** A városi állandó bizottság tegnap, kedden este ülést tartott Corossacz Ferenc polgármester elnöklésével. A május 26-iki és június 5-iki ülések jegyzőkönyvének felolvasása után áttértek egy scurignei telek megvásárlásának ügyére, amely rövid tárgyalás után adatok hiányában egy legközelebbi ülésre halasztatott. A Verdi-színház bérletének módosítása dolgában, amely ab áll, hogy a város megvonja az eddigi segélyt s ezzel szemben nagyobb cselekvési szabadságot enged a vállalatnak, a delegáció elhatározta, hogy az eddigi segélyt 6000 koronáról 4000 koronára szállítja le, azonkívül különböző módosításokat tesz az előadásokra, a világításra, a város és a vállalat közti viszonyra vonatkozólag stb. Ezután tudomásul vették a városi iskolaigazgatóságok 1913. évi beszámolóját s elfogadták a Deák-Fasornak, a Carducci-utcának, a vásártérnek s a Manzoni-utcának 35—40.000 koronával előirányzott kikövezésére vonatkozó indítványt. Kiseb ügyek elintézése után az ülés véget ért.

— **A városi közművek bizottsága,** ma szerdán este ülést tart a város háza kistermében, a következő napirenddel: A múlt ülés jegyzőkönyvének felolvasása. Bejelentések, indítványok, interpellációk. Lazarus mérnök indítványa egy oxigénfejlesztő telep létesítése tárgyában. Irodai eszközök vásárlásának ügye. A halcsarnoknál építendő villamos transzformátor költségeloirányzata. A városi takarékpénztár két Trieste-utcai házában villamosvilágítása. A Verne-da-utca utolsó szakaszának villamosvilágítása. A városi szeméttelítő-telep kibővítése. A köztisztasági szolgálat reformja. Szolgálati ügyek és segélyek.

— **A városi iskolaszék** ma fél hatkor ülést tart, a következő napirenddel: Bejelentések, indítványok, interpellációk. Nyomatványkiadások fedezése. Indítvány egy

női kereskedelmi tanfolyam létesítésére. A tanítók kérelme a lakbér egyenlősítése dolgában. Nyugdíjazási kérelem. Új tanári állások szervezése a városi reálgimnázium részére. Iskolai értekezletek jegyzőkönyvei.

— **Uj vontató hajó.** Tegnap este érkezett meg ide Lussinpiccoloból az Ungaro-Croata hajóstársaságnak az ottani hajógyárban épített U. G. jelzésű vontatóhajója.

— **Aki a munkásotthon nevében gyűjt.** Egy ismeretlen ember napok óta járkal a városban, bemegy az üzletkebe s lakásokba is bekopogtat, adományt kérve valami jótékonyági alapra. A Munkásotthon vezetősége ilyen adományok gyűjtésével senkit sem bízott meg s kéri a közönséget, hogy ezt a csalót adják rendőrkézre ha jelentkezik.

— **Katonatisztek tanulmányutja.** Triesztből jelentik: Tegnap délután több mint száz tanulmányuton levő katonatiszt érkezett ide és pedig 25 a szerajevói csapattiszti iskolából, 14 a pozsonyi m. kir. honvédtiszti képzőből és 85 a bécsi főtisztkelet kiképző tanfolyamról. A tiszték részint még tegnap utaztak tovább, részint ma fognak tovább indulni dél felé.

— **Cseppkőbarlang a Velebit hegységben.** Tudvalevő, hogy a közeli horvát terület mészköves hegységei, amelyek a nagy esőzések vizeit magukba szívják, nagyon gazdagok kisebb-nagyobb cseppkőbarlangokban. Már többször adtunk hírt arról, hogy itt-ott találtak földalatti üregeket és dacára annak, hogy igen szép cseppkőeket találtak bennük, senkinek sem jutott arra, hogy kellően kiaknázza a természet ezen szépségeit. Így Tersatto alatt és a ponikvei völgyben találtak nagyobb barlangokat, míg most azt a hírt kapjuk, hogy a Velebit hegységben akadtak a líkai vasútépítésnél alkalmazott munkások hatalmas kiterjedésű barlangra, melynek közepén nagy tó van. E barlang iránt már sokan érdeklődnek.

— **A kikötőből.** Jún. 24. Erkezett: Ultonia angol gőzös Newyorkból, 600 hordó olajjal, 292 hordó aszfalttal, 100 bál rézzel, 1061 zsák szeggel, 433 tonna búzával és 26 láda géppel; Szápáry magyar gőzös Valenciából, 95 üres hordóval; Zoe Cosulich osztrák gőzös Arsából, 220 tonna kőszénnel.

Indult: Gilda osztrák gőzös Triesztbe, 150 tonna babbal, 50 tonna bérrel és 30 tonna papírral; Amphitrite osztrák gőzös Alexandriába, 320 tonna cukorral, 260 tonna fával, 70 tonna rizszsel, 60 tonna üvegáruval és 20 palack ecettel; Szent István magyar gőzös Rotterdamba 1250 tonna fával, 120 tonna babbal, 180 hordó fakivonattal és 50 tonna árpával.

— **Egy fiemei leány merénylete.** Triesztből jelentik: Zadeovich Helén fiemei származású leány tegnap szerelemföltésből mellbeszurta vőlegényét, Bombaron Vazul pincért. Bombaron sérülése nem súlyos. A leányt a merényleten kívül másért is felelősségre fogják vonni. Azt írta ugyanis Amerikába egy Duimovich nevű ismerősének, hogy Triesztben maradt felesége megcsalja Bombaron bátyjával. Erre Duimovich azt válaszolta, hogy Triesztbe jön s megöli az asszonyt. Az asszonyt Munegrandban tartják ismerősei, hogy férje ne találkozhasson vele azonnal s felvilágosíthassák Duimovichot, hogy közönséges rágalomról van szó és esetleges büntetést megakadályozzanak.

— **Elítélt lilimotipró.** Drgalich Antal susáki mozisolgát, aki fiatal leányokat roultott meg, egyhavi fogházra és az ország területéről való kitiltásra ítélték.

— **Amit a vevőknek szántak.** A második kerületi vásárfelügyelő tegnap 110 kilogramm éretlen gyümölcsöt, 15 kilogramm rosszul sült kenyeret, 5 kilogramm mérges gombát, 5 kilogramm rothadt hagymát, 22 kilogramm rothadásnak indult húst és hentesárut stb. kobozott el.

— **Pórujárt betörő.** Marussich Miklós 18 éves suhanc tegnap éjjel harisnyában betört a susáki Curet-villába, ahol jelenleg senkinek sem tartózkodik. A betörés teljesen eredménytelenül végződött. Amikor a betörő fel akarta venni levetett cipőit, egy rendőr ráakadt s elcsípte.

— **Prodam kártérítési pöre.** Prodam Guido, a fiemei származású jeles aviatikus, akinek újabb szerencsétlenségéről már hírt adtunk, harmadéve Nagybanán akart fölszállani. Alig röptült azonban nyolevan métert, a gép lezuhant, darabokra tört. Prodam pedig súlyosan megsebesült. Hetekig feküdt a kórházban s a mikor fölgyógyult, kártérítési pört indított a nagybanányi István király-szálló részvénytársaság ellen, a mely az aviatikai mitinget rendezte. A részvénytársaságtól huszonkétezer koronát követel Prodam, a ki keresetében elmondja a fölszállás történetét, a lezuhanás körülményeit és azt a nemtörődömséget, a melynek a lezuhanás volt a következménye. A fölszállást megelőző napon ugyanis hatalmas zápor volt Nagybanán, a részvénytársaság azonban nem épített hangárt s így a szabadban álló aeroplán megázott. Az eső következtében a repülőgép olyan belső elváltozást szenvedett, a melyet szabad szemmel nem is lehetett észrevenni, Prodam se látta a szerkezeti hibát s alig néhány pillanatnyi repülés után lezuhant gépével. Prodam Guido most a részvénytársaságtól követeli az elpusztult repülőgép árát, mely a szerződés értelmében a szállóbérlő társaságnak kötelessége volt hangárról gondoskodni. A hosszú idő óta folyó pör során a társaság tagadta a szerződés e föltételeit, a bíróság azonban most aviatikai szakértők kihallgatását rendelte el. A szakértőknek arra a kérdésre kell véleményét előterjeszteniök, vajjon az eső behatása alatt a repülőgép szenvedhetett-e olyan belső elváltozást, a mely előidézhette a szerencsétlenséget? Ugyancsak a szakértőknek kell válaszolniök arra, hogy észrevehető volt-e ez az elváltozás és milyen értékű volt Prodam gépe.

— **A visszhang jelzett egy jéghegyet.** Newyorkból jelentik: A tegnap Lisszabonból ideérkezett Isle of Mull brit gőzös kapitánya jelenti, hogy hajója majdnem összeütközött egy jéghegygel és csodálatos módon a visszhang által lett figyelmeztetés a fenyegető veszélyre. E hó 16-án, röviddel éjfél után, az új-foundlandi zátonyoknál megszűntatta a szokásos öt másodperces hajókürtzót. Erre válasz hallatszott és a kapitány úgy vélte, hogy egy másik hajó viszozza a jeladást. Megállította a hajót és röviddel azután újabb kürtjelt adott és ez alkalommal már egész közeli hangzott a válasz. A kapitány most a sipot szólaltatta meg és erre is megjött a válasz. Amikor azután a sipolást megismételtette, rájött, hogy a jelzéseket visszhang ismétli meg. Világos volt, hogy a visszhang csak egy jéghegy faláról származhatott. A gőzöst erre sietve dél felé kormányozta és így megmenekült.

— **Halászek szerencsétlensége.** Konstanzból jelentik: Az Oberseen tegnap délután három óra tájban orkánszerű vihar vonult végig, melynek következtében az uton lévő hatvan hajóból alakult halászhajó-tilla több hajója fölborult. Három halász és egy segédmunkás életét veszítette. Hír szerint az áldozatok száma nagyobb.

— **Albániából.** Ma reggel negyvennyolc órai utazás után Durazzóból Fiuméba érkezett Schünemann G. Artur berlini újságíró, a ki az idén már kétszer tartózkodott hosszabb ideig Albániában. Schünemann mindkét esetben Fiumén át utazott le Albániába és szerkesztőségünk felkeresésére elvállalta A Tengerpart közvetlen informálását is.

„Sch“ jelzésű cikkeit és táviratait igen gyakran látták olvasóink A Tengerpart hasábjain. Schünemann panaszkodik, hogy táviratait és a többi tudósítók sürgőnyeit sokszor csak két-három napi késéssel továbbították Durazzóból Korfun és Konstantinápolyon vagy Brindisin át, tehát óriási kerülővel, mert az albán táviróhivatalok egyáltalában nem voltak felkészülve ilyen táviróforgalomra. Az egyetlen Haessler tartalékos főhadnagy, a Neue Freie Presse tudósítójának engedték meg néha, hogy a Szigetvár hadihajóról marconi sürgőnyt küldjön a Pressének. Maguk a hadihajók állandó radiotelegrafikus érintkezésben vannak a pólai haditengerészeti parancsnoksággal és a bécsi hadügyminiszteriummal.

Schünemannnak Berlinbe küldött táviratai szavainkat *hatvanöt* fillérbe kerültek (— A Tengerpartnak küldöttek „csak” *negyvennyolc* fillérbe —), de nem egyszer történt meg, hogy express levelei egy időben érkeztek meg távirataival rendeltetési helyükre.

A fejedelem helyzetét Schünemann teljesen *vigasztalatlak* mondja, pedig három-ezer főnyi modern európai katonaság elegendő volna arra, hogy Albániában teljes rendet teremtsen. Preuk Bib Doda viselkedése igen kétszínű, a malisszerek pedig sokkal gyávábbak a hírüknél. Rögtön eldobják a fegyverüket és észveszesztem menekülnek. Tény az, hogy a legtöbb elesettnek közüliük *hátnál* van a lött sebe. Esszad pasa hollétét is teljes homály fedi és minden jel arra vall, hogy ő irányítja a felkelőket és Konstantinápoly pénzezi őket.

Hosszu szenvedés és a vallási szentségek ájtatos felvétele után tegnap délután 4 órakor elhunyt

Glavina József

m. kir. államvasuti főraktárnok.

Alulírott fájdalomtelt szívvel jelenti a súlyos csapást az összes rokonoknak, barátoknak és ismerősöknek.

A megboldogult hült tetemei holnap, csütörtökön délután 4 órakor fognak a helybeli kórházból örök nyugalomra tétetni.

A gyászoló család.

TOZSDE.

	jun. 23 zárlat	Mai árt. 1/4 óra
Budapesti Értéktőzsde		
Magyar hitelrészvény	781 —	780,50
Osztrák hitelrészvény	501,50	601,50
4 $\frac{1}{2}$ -os koronajáradék	79,75	79,75
Osztr.-magy. államvasut	688 —	687,50
Jelzálogbank	400 —	400 —
Leszámitolóbank	489 —	491 —
Hazai Bank	287 —	272 —
Magyar Bank és Keresk. R.-T.	488,50	487 —
Rimamurányi	617 —	616 —
Salgótarjáni	680 —	679 —
Közuti Vasut	584,50	584,50
Városi Villamos	310,50	310 —
Adria	570 —	—
Déli Vasut	86 —	—
Magyar Cukoripar	2220 —	—
Rizsgyár	3690 —	—
Budapesti Gabonátőzsde (50 kilogrammonként.)		
Buza október	12,61	12,67
Buza áprilisra	12,72	12,79
Rozs októberre	9,16	9,18
Zab októberre	7,58	7,57
Tengeri júliusra	7,41	7,43
Tengeri augusztusra	7,55	7,61
Tengeri májusra	7,24	7,30
Bécsi Értéktőzsde.		
Osztrák hitelrészvény	601 —	625 —
Magyar hitelrészvény	780,50	779 —
Osztrák magy. államvasut	688,50	686,75
Déli Vasut	—	85,25
Alpesi	796,50	797 —
Skoda	—	713 —
Osztr. koronajár.	81,30	—

Fiumei és trieszti értékek:	Legutóbbi köte- sek állagán.
Fiumei 4 $\frac{1}{2}$ -os kölcsönkötv.	92 —
Banca Fiumana	650 —
Fiumei Kereskedelmi Bank	295 —
Fiumei Népbank . . . . . ex.	115 —
Litorale Bank és Takarékpénztár	240 —
I. Horvát Takarékpénztár	6100 —
„Indeficienter“ tengerhajóz.	250 —
Magyar-Horvát Gőzhajótárs.	1400 —
Magyar-Horvát Szabadhajózás	1100 —
Orient tengerhajózási társ. . . . . ex.	130 —
Ált. Forgalmi r. t. régi	—
„Magyar Olajgyár“	200 —
Austro-Americana	251 —
Navigazione Libera Triest	565 —
Osztrák Lloyd	574 —
Stabilimento Tecnico	9600 —
Ampelea Szeszpároló Rt.	399 —
I. Trieszti Rizsgyár	475 —
„Kerka“ dalmát vízművek r. t.	408 —
Spalato Portland Cement	309 —
Assicurazioni Generali . . . . . Nap.	852 —
Ri unione Adriatica	3590 —

Kohn Sándor

ÉPÜLET- ÉS DISZMŰ-BÁDOGOS.

Gáz- és vízvezeték berendező

Telefon 160 sz. SUSAK Uskocka ul. 55.

Elvállal, kifogástalanul elkészít és olcsón számít: fürdő-, pince-, konyha-, árnyékszék-, mosdóasztal-berendezéseket és minden szakbavágó munkát.

Rézedény-ónozások és ólomforrasztások!

SZÉP JÖVEDELMET BIZTOSÍTÓ

két fontos találmány szabadalmazására és értékesítésére kis tőkével társ kerestetik. Cím a kiadóhivatalban.

Távirat — Telefon.

A király mellszobra.

DEBRECEN, jun. 24. A 39-ik gyalogezred tisztikara elkészítette ő felsége mellszobrát annak emlékére, hogy legutóbbi betegségéből felgyógyult. A mellszobrot a kaszánya udvarán állították fel és ma délután leplezték le.

A képviselőház ülése.

BUDAPEST, jun. 24. A képviselőház ma délelőtt Simontsits Elemér elnöklété mellett rövid, formális ülést tartott, melyen több kisebb törvényjavaslatot nyújtottak be. Az elnököt felhatalmazták, hogy a legközelebbi ülésre vonatkozólag intézkedhessék, mely után az ülés véget ért.

Megüresedett kerület.

BUDAPEST, jun. 24. Schuller Rudolf, a szentágotai kerület képviselője lemondott mandátumáról. Utódjául Liess Ottót jelölték.

Kontra munkapárt.

ZOMBOR, jun. 24. A bácskában új munkapárt van alakulóban. A jelenlegi munkapárt egy része ugyanis nincs megelégedve báró Vojnich István működésével, aki megakadályozza, hogy a bácskai főispánt kinevezhessék. Vojnich állandóan terrorizálja a pártot és egész működését megbénítja. Bács megye mai közgyűlésén Rosenberg Mátyás törvényhatósági bizottsági tag meginterpellálta az alispánt, hogy miért nem töltik be a főispáni széket.

Árviz.

DEBRECEN, jun. 24. Tegnap délután újabb felhőszakadás volt, melynek következtében a nagy erővel rohanó víz harminc ház pincéjét elöntötte.

A fischamendi szerencsétlenség.

BÉCS, jun. 24. A fischamendi áldozatok hozzátartozói a törvényesnél nagyobb ellátásban fognak részesülni. Erre vonatkozó kérvényüket a király egyenes kívánságára terjesztették elő.

Az athéni követ nyilatkozata.

ATHÉN, jun. 24. Szilassy, a monarchia athéni követe, tegnap délelőtt kihallgatáson fogadta Az Est munkatársát. Kijelentette, hogy a viszony a monarchia és Görögország között igen kedvező és hogy már most folynak a tárgyalások a velünk kötendő új kereskedelmi szerződés megkötése érdekében.

Gerovszkiék bünpöre.

LEMBERG, jun. 24. A czerovitzai törvényszék átkérte a leMBERGI törvényszéktől a Gerovszki testvérekre vonatkozó iratokat, hogy abban az esetben, ha Gerovszkiék kézre kerülnének, nyomban kéznél legyenek.

CZERNOVITZ, jun. 24. A megszökött Gerovszki Alexis és György fivérükénél, dr.

VIZHATLAN

„Linoleum”-köpenyek

Haas Leopoldnál
CORSO 6 sz.

Férfiak részére 23.-- kor.-ért.
Nők „ 21.-- „ „
Gyermekek, 9.80 „ „

Gerovszki Román pétervári orvosnál tartózkodnak.

PÉTERVÁR, jun. 24. *Gerovszki testvérek legközelebb kihallgatásán jelennek meg Szaszonow külügyminiszternél, akinek beszámolónak a monarkhiában élő arisztokraták helyzetéről.*

CZERNOVITZ, jun. 24. *Kaszan börtönőr, akit azzal vádoltak, hogy a Gerovszki testvérek szökését elősegítette, ma reggel föbe lőtte magát és nyomban meghalt. Mű akaszták kihallgatni és valószínűleg ettől való féltelmében lett öngyilkos.*

A suffragettek merénylete.

LONDON, jun. 24. A S. Maria templom sekrestyéjében az este bombát találtak. A merényletről egy suffragett értesítette a rendőrséget névtelen levélben.

Lengyel diákok kalandja.

KRAKO, jun. 24. Tegnap éjjel több lengyel diák hangos szóval járkált az utcákon. Közben revolverrel is többször a levegőbe löttek. Egy szembe jövő rendőr kiívott karddal rontott közéjük és kettőt súlyosan megsebesített. A sebesülteket kórházba vitték.

—o—

Megkorbácsolt tanár.

SZERAJEVO, jun. 24. Tegnap, a bizonyítványok kiosztása után Semics Károly, a reáliskola hatodik osztályu növendéke megtámadta Cepelics tanárt és egy kutyakorbáccsal többször megütötte. Tetőt azért követte el, mert a tanár megbuktatta.

Letartóztatott orosz kém.

BERLIN, jun. 24. Egy várhatóság irnokát letartóztatták, mert egy vár erődítményének tervrajzát az oroszoknak eladta. Még további letartóztatások is várhatók.

Angol hajóraj a kieli kikötőben.

KIEL, jun. 24. Az angol flotta tegnap ideérkezett. Henrik herceg látogatást tett az angol tengernagynál.

—o—

Sztrájk Oroszországban.

SZT. PÉTERVÁR, jun. 24. Az összes putilow gyárak munkásai, szám szerint 3000-en, sztrájkba léptek és béremelést kérnek. Ezenkívül még igen sok helyen sztrájkolnak, mert elítélték a munkások ügyvédeit. A sztrájkolók teljes száma meghaladja az 5000-et.

BAKU, jun. 24. A bányamunkások sztrájkjának megtörésére idegen munkásokat hozattak, akiket azonban a sztrájkolók megtámadtak. A rendőrség 300-at letartóztatott. A sztrájkolók fel akartak gyújtani egy petróleum tartályt.

Árvíz Angliában.

LONDON, jun. 24. Kanting grófságban óriási árvíz van, melynek eddig ezer ember esett áldozatul.

A krakói hercegérsek szerencsétlensége

KRAKO, jun. 24. Sapicha hercegérseket bérmautja egyik Krakó melletti faluban egy megvadult ló felrugta és összetaposta. Állapota súlyos.

—o—

A skupstina feloszlata.

BERLIN, jun. 24. Belgrádból föltétlenül hitelesen jelentik a Vossische Zeitung-nak: A kormány elhatározta, hogy feloszlata a skupstinát és július végére írja ki az általános választásokat. Ezzel van kapcsolatban a kormány hivatalos lapjának egy mai közleménye, amely azt fejtegeti, hogy a török-görög konfliktus elsimult és az albán kérdésben jogosult az a reménykedés, hogy a rend hamarosan helyre fog állni, mert a nagyhatalmak vették kezükbe a dolgot.

BELGRÁD, jun. 24. Egy királyi ukáz elrendelte a skupstina feloszlata. Az új országgyűlést augusztus 14-re hívták össze.

Az albán események.

DURAZZO, jun. 24. Tegnap reggel a távollan, északi irányban erős füstoszlopokat lehetett észrevenni. Később megállapítható volt, hogy égő falvak füstje az, a melyeket Prek Bib Doda előnyomulása közben felgyújtott. Sokan Durazzóba ágyudörgést is hallottak a távollól. Délelőtt ideérkezett a fölkelők békeküldöttje és kérte a fejedelmet, hogy parancsolja meg Prek Bib Dodának a tüzelés beszüntetését, mert rettenetes pusztítást okoz a fölkelők területének lakossága között. A parlamentier dolgavégzetlenül távozott. A fegyverszünetet ma, szerdáig meghosszabbították.

DURAZZO, jun. 24. Tegnap délben érkezett radiogramm jelentése szerint Elbaszánt a fölkelők bevették. A védők két tiszttel fogsába kerültek.

DURAZZO, jun. 24. Tegnap ideérkezett Schroff német aviatikus, aki német cégektől biplánt kér, hogy Durazzó környékén földérítő szolgálatot végezhesen.

BERLIN, jun. 24. Tegnap érkezett durazzói távirat jelenti, hogy a Hercegovina Meduába indult, hogy a mirditáknak élelmiszereket vigyen.

A mirditák felgyújtották Szani községet, melyből a felkelők fegyverszünet folytán kivonultak. A mirditák és a felkelők között véres harc fejlődött ki, az eredmény azonban még eddig ismeretlen. A felkelők, akik látszólag már engedékenyebbek lettek, és hajlandóbbak tárgyalásokba bocsátkozni, küldöttséget menesztettek Durazzóba, mely küldöttség a fegyverszünet megszegése ellen tiltakozik.

ROMA, jun. 24. A Stefani ügynökség tegnap délután két órakor érkezett távirata jelenti Durazzóból: a helyzet itt változatlanul válságos. Jól informált körök felfogása szerint nem képzelhető más kivezető út, minthogy a kormány a felkelők minden kívánságát teljesítse. Erős kétely, hogy a védők legyőzik a felkelőket, akik csak azért kérnek most fegyverszünetet, hogy a fegyveres municiót kiegészíthessék. A kormány kezdi belátni, hogy bár a nemzetközi csapatok jelenléte folytán közvetlen veszély nem is fenyeget, a helyzet így soká mégsem tarthat. A döntő lépésnek mielőbb meg kell történni.

PÁRIS, jun. 24. A „Matin“ jelenti Durazzóból: A városban óriási nyugtalanság uralkodik. A német követ minden erejével azon van, hogy a fejedelem ellenes hangulatot kedvezőbbé tegye, ami azonban nem nagyon sikerül. Skutariban a lakosság nyíltan tárgyal a fölkelőkkel. A fölkelő seregek vezérei Epirusból jelentést küldtek a nemzetközi ellenőrző bizottsághoz, hogy egyes albán bandák a Korfuban kötött fegyverszünetet nem tartják be. A fölkelők kijelentik, hogy ha a fegyverszünetet nem tartják be, a később bekövetkezendő eseményekért nem vállalnak felelőséget.

ROMA, jun. 24. A Tribunának jelenti Valonából: Elbaszánt a fölkelők elfoglalták s a város kapujára mohamedán lobogókat tűztek ki. A fölkelők néhány száz ember hátrahagyásával Dusdina ellen indultak. Utközben önkéntes csapatokkal találkozott, amelyekkel megütköztek. Az ütközet első fázisa az önkéntesekre volt kedvező, egyszerre azonban oly hatalmas tömegekben jöttek a fölkelő csapatok, hogy az önkéntesek kénytelenek voltak ágyúik hátrahagyásával megfutamodni. A megfutamított csapatok Fieriben koncentrálták. A város parancsnoka Durazzóból, Valonából és Beratból kért segílyt. Csak Berat tudott 50 embert küldeni. A fölkelők Fieri megtá-

madására készülnek. Ha Fieri elesik, Valona kerül sorra. Valona kormányzója osztrák-magyar és olasz hadihajókat kért segítségül.

DURAZZO, jun. 24. Ideérkezett jelentések szerint a fölkelők tegnap délelőtt bevették Elbaszánt és a védőket két tiszttel együtt foglyul ejtették.

DURAZZO, jun. 24. A fejedelem Top-tani Pacil pasát, Esszad pasa nagybátyját, belgrádi főkonzullá nevezte ki.

DURAZZO, jun. 24. Tegnap Schroff német aviatikus ideérkezett, hogy német cégektől nyert biplánon felderítő szolgálatokat teljesíthessen Durazzó környékén.

PÁRIS, jun. 24. A Temps római levelezője jelenti: Esszad pasa hirtelen elhagyta Olaszországot. Azt hiszik, hogy Bariban vagy Brindisiben hajóra szállt, hogy visszatérjen Albániába.

BÉCS, jun. 24. A „Militärische Rundschau“ jelenti: Újból tárgyalják a fejedelmi székhelynek Durazzóból Skutariba való áthelyezését, amit azzal indokolnak, hogy ott nagyobb gyákorlótérek vannak csapatok kiképzésére.

BERLIN, jun. 24. A kormány elhatározta, hogy a fejedelmet a legmesszebb mértékben támogatásban részesíti.

PÁRIS, jun. 24. Délnben az a távirat érkezett, hogy a felkelők bevették Durazzót és a fejedelem kíséretével együtt egy hadihajóra menekült. A hirt máshonnan még nem erősítették meg.

Huerta és Carranza tárgyalásai.

NIAGARA-FALLS, jun. 24. Az Egyesült-Államok kezdeményezésére Huerta delegátusai késznek nyilatkoztak Carranza képviselőivel tanácskozásra összeülni abban a reményben, hogy ez elősegíti a mexikói béke helyreállítását.

A görög-török viszály.

KONSTANTINAPOLY, jun. 24. Mint a török lapok jelentik, török katonaság összeütközött több görög bandával, melyek Chiosból és Mithylenéből jövet Karaburunál, Vurlánál és Fokia környékén ki akartak kötni.

KONSTANTINAPOLY, jun. 24. A lapok jelentése szerint Enver basa hadügyminiszter Szmirnáig kiterjeszti szemleutját.

ATHÉN, jun. 24. Az esti lapok jelentése szerint a tengerészeti miniszterium 3 tartalékos korosztályt hív be. A tartalékosoknak szombaton kell bevonulni.

—o—

Meggyilkolt görög drámairó.

ATHÉN, jun. 24. Tegnap délután Kullavatosz ismert író nyílt utcán megtámadta Scipis költőt és négy revolverlövessel megölte; mikor a költő már élettelenül hevert a földön, előrántotta törét és többször a holt testbe vágta.

A gyilkos író elfogták és tébolydába vitték, mert kiderült róla, hogy üldözési mániában szenved. A megölt Scipis csak a minap nősült és az athéni nemzeti színház most készül egy új darabjának bemutatására.

—o—

A Dardanellák megnyitása.

BUKAREST, jun. 24. Diamandi tekintélyes képviselő, Bratiann miniszterelnök barátja cikket ír az Unversul mai számában a konstanzai találkozás eredményéről.

A cikkíró örömmel regisztrálja azt a hirt, hogy Oroszország megegyezett Romániával abban, hogy közös lépést fog tenni a portánál a Dardanellák megnyitása érdekében. Románia eddig hátrányban volt a többi balkán állammal szemben, mert míg Szerbiának van kijárata az Adria-tengerre, Bulgáriának pedig az Aegei-tengerre, addig Románia el volt zárva a középtenger-től. A Dardanellák megnyitása lesz a konstanzai találkozás első és fontos eredménye.

—o—

IDEGENFORGALOM

(Mouvement d'étrangers)

SÉTA A STRANDON.

Abbazia, június.

Az egyik abbáziai fürdő szolgálja, aki már tíz esztendeje folytatja a fürdőruhasztoztatás nemes mesterségét, bizonyára a legjobb statisztikusa a fürdő látogatottságának, a következő rövid szavakban foglalta össze Abbázia közönségének összetételét:

— Hatvan százalék magyar, harminc százalék lengyel, a többi nem számít.

És csak végig kell menni egyszer a park terén, ahol a zene jobb ügyhöz méltó buzgalommal játssza a Lehár-keringőket, hogy az ember meggyőződjék ezeknek a szavaknak a pontosságáról. Az ember alig hall német szót; csak magyarul és lengyelül folyik az a kedves, sulytalan csevegés, amelynek a témája a fürdő, a napsütés és — a szerelem. Mert, istenem, ugyebár, ez is hozzátartozik a fürdőélet gyönyörűségeihez. Pompás nővő, finom, francia kulturán nevelkedett lengyel hölgyek sétálnak a park ösvényein és a nyomukban nem egyszer fölhangzik az a francia beszéd, vagy ha jobban tetszik, suttogás, amelyen rajta van a hamisítatlan, pesti dialektus bélyege s amely gyönyörűen illusztrálja, hogy a madame után lépkedő fiatalember a magyar-lengyel barátságot akarja új életre kelteni. Számarány szerint harminc percent a férfi és hetven a nő, ami a férfiakra mindentestbe sokkal kedvezőbb, mintha megfordítva állana a dolog. Tessék már most hozzávenni Finme kiránduló kedvű ifjúságát és a szemmel látható eredmény az, hogy mindenki megtalálja a maga párját....

Ebben a társaságban, amely ezidő szerint éppen nem nevezhető nemzetközinek, a magyarok itt is külön kasztot alkotnak. Jórészt csapatostól láthatók, az egyedül jövők is hamar egymásra találnak, vagy beolvadnak egy külön csoportba és rövidesen minden társaságnak épp úgy megvan a maga külön asztala, külön pincére, külön padja a parkban, mint akármelyik kisebb magyar fürdőhelyen.

Az igazi abbáziai magyar közönség azonban csak most kezd érkezni, szállingózni. Június legvégén kezdődik meg az igazi népvándorlás Budapestről, sőt a magyar vidéki városokból is. Azok, akik már most itt vannak, jórészt még a tavaszi közönséghez tartoznak és jobbra a kereskedő- és iparosvilág képviselői. Egy sas-utcai nagykereskedő érdekes, feketehajú felesége minden nap ott látható a korzón, a fürdőben a bürze látogatói beszélnek meg a legújabb eseményeket és mutogatják egymásnak a teleg-rammokat, amiket kaptak és panaszkodnak, hogy nagyon rossz a termés. De mintha meglátszanék valahogyan a toilletteken is, hogy a tavaszi magyarok már hazafelé készülődnek, a nyáriak pedig még nem érkeztek meg. Csak kevés olyan toillet látható a strandon, amely után megfordul az ember; az ékszereket már elzárták és a grand toillettek tulajdonosai csak azok a hölgyek, akiket Budapest éjszakai életéből ismer az ember. Ezek is vannak néhányan és mi tü-

rés-tagadás, ezek a legelegánsabbak. Mindenütt ott vannak, mindenütt láthatók és egyikük-másikuk hallatlanul szigorú a to-lakodó férfinépséggel szemben. Ezek a höl-gyek csakugyan pihenni jöttek le Abbá-ziába.

De van Abbáziának egy pontja, amelyen nem látszik meg a tél vagy a nyár, a mely mindig egyforma, amely mindig meg-telik halkán suttogó párokkal, ha ráborítja fátyolát az éjszaka: a park. Ösvényein su-hanó párok szilhuettjei libbennek meg, egy-másba ringó lépések tompa zaja dobban, szerelmes szavak forró melódiáját viszi a szél és aki egyedül sétál a pálmák alatt, azt itt bizony elfogja az egyedülvalók névtelen szomorúsága. Ami vigasztal, az csak a hon-fiúi büszkesége: úgy látszik, a szerelmi val-omásokra mégis csak a magyar nyelv a legalkalmasabb.

Déri Imre.

ABBAZIA

tegnap érkezett fürdővendégei:

(Hótes arrivés hier:)

Kende István Ungvár	Westphal
Sztraka Agostné Budapest	Stiglic
Kossuth Zoltánné Budapest	Stiglic
Wurdinger Alfréd Saaz	Grand H.
Denerling Tódor München	Grand H.
Ostermayr Julius Bajorország	Wienerheim
Kaposi Siegfried Wien	Wienerheim
Silber Adolf Wien	Wienerheim
Schönberger Pauline Prága	4 Jahreszeit.
Winkler Camilla Wien	4 Jahreszeit.
Weisberger Emil Marbach	4 Jahreszeit.
Wilhelm Izidor Brünn	Mandria
Löwenthal Hilbert Brünn	Mandria
Dr. Bernstein Alexander Varsó	Marchl.
Deutsch Armin Déva	Breiner
Feiglstock Benő Buck	Breiner
Diamant Bernát dr. Posen	Breiner
Kalmár Gyula Budapest	Breiner
Marer Adolf Budapest	Quitta
Judigo Camilla Wien	Quitta
Grün Gáborné Ujpest	Grosz
Reinelt Mária Ujpest	Grosz
Tamáty Flórián Budafok	Speranza
Panbans Hansy Kaaden	Speranza
König Alfréd Grác	Traube
Buchwald Etelka Budapest	Traube
Seitz Károly Eger	Traube
Hojak Frida Wien	Traube
Schwemer Adolf Budapest	Palace
Steinberg Teréz Grác	Savoy
Breitner Hugó Budapest	Savoy
Vajditz Ilona Nagykanizsa	Szegő
Wartenberg Márton dr. Kolozsvár	Szegő
Finkelstein S. Budapest	Szegő
Seidner Irén Marosborsa	Szegő
Kiss Péter Baja	Szegő
Fehér Ilona Marosborsa	Szegő
Marcovics Margit Budapest	Szegő
Alabi Gyula dr. Budapest	Mascagni
Opitz Karl Wien	Volosa 91.
Vrecko Róza Cilli	Liburnia
Liekel Ludwig Westheim	Lackner
Kiss Böske eKeskemét	Márkus
Braun József Wien	Bristol
Kemény Árpád Budapest	Bristol
Paylovic Vojslav Belgrád	Regina
Friedmann Huska Mezőtelegd	Royal
Fried Irén Mezőtelegd	Royal
Megay Gizike Nagyvárad	Royal
Szántó Lipót Budapest	Royal
Hammer Rudolf Wien	Royal
Geiringer Ottó Wien	Royal
Beck Ernst Wien	Posthorn
Hoskova Marie Csehország	Posthorn

Glasser Othmar Laibach
Egerer Herma Wien
Gombos Paula Nagykanizsa
Holzer Lajos Budapest
Miscovic Gyuró Levinae
Hajdu Herminé Budapest
Nikoty Emil Nagybeeskerek
Emsinger Mór Tülln
Botteri Luigi Spalato
Kopny Gyula Szeged
Politzer József Budapest
Czamowski Max Varsó
Paronbek J. Kouth
Stakiewicz W. Galicia
Setele Antonin Smichow
Cornean Péter Budapest
Papp György Szilágyi
Sághy Richárd Budapest
Steiner Lajos dr. Nagyvárad
Dengel Dezső Nagyvárad
Svarla József Budapest
Hass Frida Wien
Benikch Alois
Grósz József Budapest
Esztergályos Adolf Budapest

Offiz. K.
Al Mare
Hausner
Hausner
Stefanie
Jezica
Jezica
Strand H.
Strand H.
Strand H.
Strand H.
Strand H.
Landr
Landr
Landr
Wiltseh
Wiltseh
Palermo
Palermo
Palermo
Egger
Radai
Radai
Radai
Mandria

Hal-étterem, fiumei speciálitás!

„ALLA CITTÀ DI POLA“ vendéglő

via G. Leopardi (meghosszabbított Corso)
hol halak, rákok és mindennemű ételek
frissen kaphatók. Idegenek találkozóhelye!

Abbazia legérdekesebb látványossága az

AQUARIUM a Stefánia szálloda mellett,

hol az adriai halfajok, a tengerfenék növény- és állatvilága, elevenen, természetű környezetben látható. Senki se utazzon el Abbaziából, mielőtt az aquariumot meg nem tekintette.

VILLA JEZICA ABBAZIA

Reichstrasse
a központban, 3 perenyire a mólótól, minden
comforttal, szép szobák balkonnal, kilátás-
sal a tengerre, mérsékelt árak.

Felvilágosítást nyújt: Diefenbach Elza.

Kávé és Tea

legolcsóbb beszerzé-
si forrás

Pöndör & Co

cégnél Fiume
Iroda és kéziratár:
Adamich u. 8 az Adria-
palota közelében.

Vidékre arjegyeket küldünk

Sikkes és Elegáns

— női toilletket, bluzokat, aljakat, —
legutolsó divat szerint gyorsan és olcsón
készít, átalakít, tisztít és vasal

HOTORÁN MIKLÓS, angol női szabó

Abbazia, Mandria bazár 19.

(Magyarul beszélnek.)

KÖZGAZDASÁG.

—o—

— Uj hajójárat Fiume és Görögország között. A nemrég lefolyt kereskedelmi szerződéses tárgyalások alkalmával felmerült az az eszme, hogy a monarchia s Görögország közötti kereskedelmi összeköttetéseket a hajóforgalom élénkítésével fejleszteni kellene. Hír szerint a tárgyalások már meg is indultak új hajójárat létesítése céljából és állítólag a Magyar-Horvát Tengerhajózási Részvénytársaság fogja az új, Fiuméből kiinduló hajójáratot ellátni.

+ Kereskedelmi kongresszus Bécsben.

Az alatt a cégér alatt, hogy az osztrák kereskedők birodalmi szervezete huszonöt éves fennállását ünnepli, a bécsi kereskedelmi testületek június 27-től július hó 5-ig, nemzetközi kereskedelmi kongresszust rendeznek, összekötve ezt a tanácskozást egy ugyanezen nyolc napig tartó áruminta-vásárral, amelyet Wiener Messenek neveznek el. Szóvá kell tennünk az osztrák kereskedőknek ezt a mozgalmát főképpen azért, mert arról értesülünk, hogy nagy erőfeszítéseket tesznek abban az irányban, hogy a magyar kereskedelmi szervezeteket és a magyar kereskedőket is megnyerjék ennek a kongresszusi sokadalomnak. Az összes kereskedőtestületeket és a nevezetesebb cégeket elárasztják a legkülönbözőbb, eszbitő röpiratokkal és nyomtatványokkal és hivatkoznak arra, hogy amidőn az egész világ (!) kereskedelme elküldi képviselőit a bécsi nagytanácskozásra, a magyar kereskedelemnek sem szabad hiányoznia. A komoly magyar kereskedők azonban igen jól tudják, hogy a magyarok csalogatása azt a célt szolgálja, hogy a magyar kereskedők a kongresszuson Magyarországot képviseljék s a mellett a kongresszus ürügye arra, hogy Bécs város idegenforgalmát nyolc napon át nagy lendületbe hozzák. Ha tekintetbe vesszük még, hogy csak az imént folyt le Párisban a kereskedelmi kamarák és testületek nemzetközi kongresszusa, továbbá, hogy a bécsi „kongresszussal” kapcsolatban rendezett áruminta-vásár kizárólag az osztrák iparcikkek kelendőségét és forgalmát lesz hivatva szolgálni, úgy azt hisszük, hogy a magyar kereskedőknek, akik még most is súlyosan érzik a nemrég lefolyt gazdasági válságot, a bécsi összejöveteleken semmi keresni valójuk nem lehet.

—o—

„Két Eperfa” vendéglőt
Kitünő elsőrendű magyar konyha
valódi magyar borok világos és bar-
na kőbányai polgári sörök.

Gyors és pontos kiszolgálás.

Ebéd és vacsora előfizetés havi 42 korona.
Számos látogatás kér,

tisztelettel

Weisz Jenő, vendéglős.

Via Valscurigne 10. Vezzil ház Braida.

Magyar Otthon Cirkvenicában!!

Olcsó szobák ellátással vagy anélkül. —
Előfizetések kedvezményes áron. Kellemes
társaság. — Kifogástalan pontos kiszolgálás.
Számos látogatást kér

Gallovics István
tulajdonos.

A legajánlatosabb fiumei szálló:

„Deák” szálló

a Deák-korzón 2 percnyi-
re vasuti állomástól.Kitünő konyha és árnyas kert.
Fajborok és kőbányai polgári sör.

Tulajdonos

Ederer-Burger Gyula.

Velece Szt. Márktér

Ortes Rosa és Tsa.

kávéháza és cukrászdája.

A legelőkelőbb társaság és az idegenek
találkozó helye.

—o— Esténi hangverseny. —o—

A „QUARNERO” Városi Fürdő étterme és Kávéháza.

Minden vasárnap d. u. 4-kor hangverseny.

VIRGILIO VIRGILI mester zenekara hangversenyez

Kőbányai sör, legjobb borok, izletes konyha!

A n. é. közönség gyakori látogatását kéri

Panny Ferenc, bérlo.

Eustomaticus.

Milani Alfonz dr.

Felülmulhatatlan fogápoló szere.

Por - Paszta - Elixir.

Milani Alfonz dr.

Z SIRPOUDERE

Láthatatlan — Jól tapadó — Higienikus.

Kapható minden jobb drogheriában.

Milani A. dr. és Társa - Verona.

Tudja Ön már,

: hogy mi az :

ALGA?

Az ALGA egy kizárólag növényi nedvekből készülő gyógyszer, mely biztos eredménnyel használható csúzfájdalmak, fejfájás, fogfájás, kellemetlen szájszag, nátha, gége és mellhurutok, gyomorgyengeség, hányás, tengeri betegség és ájulás ellen valamint használható a rossz levegőjű betegszobák levegőjének tisztántartására és bármely szoba levegőjének illatosítására.

Kapható kizárólag!

Budak D.

gyógyszertárában

VIALE DEAK — FIUME — VIALE DEAK

Koller Ferenc,
cipésmester,
FIUME, Via Parini 4 (Braida)
mértékre készít elegáns francia és amerikai női, férfi és gyermekcipőt. Orthopéd munkák és javítások. Lev.-lapra házhoz jön.

Modern Manin Szálló és Pilseni Étterem
VELENCE S. MARCO
200 szoba; egyágyas 3 lírától kétágyas 6 lírától feljebb. Kifünő konyha,

Aki szobaleányt, szakácsnőt, inast, pincért, vagy bármely alkalmazottat keres, forduljon bizalommal

Logarić J. közvetítő irodájához
Via Carducci 8. Telefon sz. 15-87,
Üres lakások és butorozott szobák szintén közvetítettnek.

Uj nagy Butorárúház.

Mielőtt butort vásárol tekintse meg raktárunkat! Barmulatos olcsó árak! Nagy raktár minden kivitelben!

Ebédülő, háló és uriszobák, konyhaberendezések stb.

Butor-Nagyáruház.

Riva Cristoforo Colombo 8. Baccich palota

Poleiner János

FIUME

Via della Torre 1. — A görög keleti templommal szemben.

Ajánlja teljes ruhák-, blúzok- és kellekekhez való selyem — újdonságokkal dúsán felszerelt raktárát.

Sima és himzett **Marquiesette-ek és Creponok**, valamint **himzett és csipkés Volant-ok**.

Kellékekben, mint: szallagok, bordürök, csipkégallérok, rüsch, passzomány és gombokban **naponta érkeznek újdonságok.**

Nagy választék harisnyákban és keztükben

Uj nagy cipőüzlet

Nagy választéku raktárt tart mindennemű férfi-, női-, és gyermekcipőkben, valamint mérték szerint gyorsan szállít

nagyon olcsó áron!

ZSIVKOVICS R. „Páris városához“

FIUME, via Porto 8., a Borsa kávéházzal szemben.

Dr. Mahler Sanatóriuma

ABBAZIA

Sziv-, ideg-, nőbetegek, vesebajosok s üdülők részére.

Étrendi kurák: cukor-, gyomor-, belbajoknál. Hízoló gyógymód
Orvosdiagnostikai vegyi és röntgenlaboratórium.

Hidegvizgyógyintézet, szénsavas-, tengeri és villamosfürdők. Zander-intézet.
Modern kényelem. Mérsékelt árak.

LIENZ (Tirol) Hotel-Pension Gribelehof
800 mtr magasságban, gyönyörű nyaralóhely, pompás hegyes-völgyes vidék, erdőkkel. Vill. világítás, bécsi konyha, napi penziók K 7.50. — Prospektust kívánatra küld: **Metonig J.** tulajdonos.

Mieder-különlegességek

párisi és bécsi módszer szerint, a legegyszerűbbtől a legelegánsabb kivitelig, mérték szerint, jutányos árak!

Uri-, női és gyermekfehérneműek, szalmakalapok, napernyők, fürdőruhák stb. nagy választékban.

ENRICO NEMES.

Fiume, Piazza Scarpa 4. szám.

Hatóságilag engedélyezett

NEMZETKÖZI FUVARLEVÉL FELÜLVIZSGÁLÓ ÉS REKLAMALÓ IRODA.
FIUME, Via Petőfi 2. (Telefon 18-10)

mindennemű vasuti fuvarleveleket díjtalanul felülvizsgál, minden e szakmába vágó ügyekben felvilágosítással szolgál. Megbízható transzport információk!

Ujonnán érkezett

Bluzok garantált állandó színekben K 1.30

Reform ruhák állandó színekben K 5.90

Modern szabású szövet aljak K 5.80

Nagy választék

Gyermekruha újdonságokban K 1.50

Fehér piké kabátok remek kidolgozás K 6.90

Legújabb divatu gyermeksapkák selyem- és csipkéből a legalaacsonyabb árakon.

Harisnya különlegességek

Legújabb divatu színes harisnyák 56 fillér

Újdonság bőrutánzatu keztükben p. 70 fil.

Férfi és női fehérneműek.

nagy választékban hallatlanul olcsó árakon **kizárólag**

„AL BUON PREZZO“

divatáru kereskedésében

BERKOVIĆ B.

Piazza Kobler. Abbazia-mozival szemben.

PALISCA T., Fiume,

piazza Kobler (a Várostorony alatt)

kézműárú üzletébe

uj nagy áruküldemények érkeztek:

zefir, szatin perkail, vászon, fahérneűek, kész öltönyök, ruhák, kötények, sapkák, ernyők, stb. stb., rendkívül olcsó áron!

Alakult 1857.

208 milliós alap.

I. Magy. Ált. Biztosító Társaság

Fiumei és tengerparti képviselőség: Fiume, Riva Cristof. Colombo, Baccich palota I. em. (Telef. 17-57).

Életbiztosítás, tűz- jég-, betörés és szállítmányi kár elleni biztosítás a legjuttányosabb alapon. Gyors folyósítás.

Kerestetik

VEGYESKERESKEDŐ SEGÉD

élelmiszer raktár kezelésére. Ajánlatok: kor, fizetési igények, eddigi életpálya megjelölésével „Német nyelv“ jellegre a kiadóba kéretnek.